

AKCIONI PLAN BOSNE I HERCEGOVINE ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA ROMA U OBLASTIMA ZAPOŠLJAVANJA, STAMBENOG ZBRINJAVANJA I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE 2017.-2020.

I. UVOD

Strategija Bosne i Hercegovine za rješavanje pitanja Roma u BiH¹ (u daljnjem tekstu: Strategija) usvojena je 2005. godine, a u okviru obaveza Dekade uključenja Roma 2005.-2015. i Okvira Evropske unije za nacionalne strategije za integraciju Roma do 2020. Prethodni Revidirani akcioni plan 2013.-2016.,² koji je izrađen nakon početnog Akcionog plana,³ prestao je važiti te se javila potreba za izradom novog akcionog plana. Akcioni plan 2017.-2020. pokriva oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite. U njemu se preciziraju aktivnosti i zadaci koje će Bosna i Hercegovina izvršavati, shodno stvarnim potrebama i raspoloživim finansijskim i drugim kapacitetima. Obrazovanje se tretira posebnim Akcionim planom Bosne i Hercegovine o obrazovnim potrebama Roma, koji je revidiralo i usvojilo 2010. godine Vijeće ministara BiH (u daljnjem tekstu: VMBiH), a na prijedlog Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljnjem tekstu: MLJPI).

Zakonski okvir i odredbe za zaštitu prava nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini čine: Ustav BiH⁴, Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina BiH, Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina FBiH, Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina RS, Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina Brčko Distrikta BiH te Zakon o zabrani diskriminacije u BiH. U toku je procedura

¹ Dostupna na: http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Strategija%20BIH%20za%20rjesavanje%20PROBLEMA%20Roma.pdf

² Dostupan na: http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Revidirani%20Akcioni%20plan%20Bosne%20i%20Hercegovine%20o%20obrazovnim%20potrebama%20Roma.pdf

³ Dostpan na:

http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Akcioni%20plan%20za%20rje%C5%A1avanje%20problema%20Roma%20u%20oblastima%20zapo%C5%A1javanja,%20stambenog%20zbrinjavanja%20i%20zdravstvene%20za%C5%A1tite.pdf

⁴ Dostupan na: http://www.mpr.gov.ba/biblioteka/USTAV_BOSNE_I_HERCEGOVINE_bos.pdf

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

usvajanja Strateške platforme za rješavanje pitanja nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini. Važni su i ostali zakoni u oblastima zapošljavanja, stanovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, a koji su, zavisno od ustavnih nadležnosti, doneseni na nivou entiteta Republike Srpske i Federacije BiH, te u kantonima i Brčko Distriktu BiH.

Bosna i Hercegovina je 2002. godine ratificirala Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina,⁵ čime je preuzela obavezu da aktivnom politikom, zakonima i drugim aktima radi na ostvarivanju principa utvrđenih ovom konvencijom. Ubrzo nakon toga, 2003. godine usvojen je Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina BiH.⁶ Uz druge manjine, Romima je ovim priznat status nacionalne manjine, čime se garantira zaštita prava koja su posebno važna za manjine, a naročito u oblastima historije, kulture, običaja, tradicije, jezika, pisma, obrazovanja, vjerskih sloboda i dr.

Zakonom o zabrani diskriminacije BiH⁷ koji je usvojen 2009., a izmijenjen i dopunjen 2016. godine, uspostavlja se sistem za suzbijanje diskriminacije prema evropskim standardima. Zakonom se diskriminacija zabranjuje po svim osnovama i u svim oblastima, svugdje. Aktivna politika na rješavanju problema romske manjine počinje kada je Vijeće ministara BiH 2002. godine imenovalo savjetodavno i koordinirajuće tijelo - Odbor za Rome.

Godine 2005. je MLJPI Vijeću ministara BiH predložio, a VMBiH usvojio *Strategiju Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma* (u daljnjem tekstu: Strategija). Strategijom se ne utvrđuje vremenski okvir realizacije ni indikatori praćenja i provođenja, tako da je ona dugoročno primjenjiva i sadrži osnovne principe za postupno unapređenje položaja Roma u Bosni i Hercegovini, a detalji provođenja uređuju se akcionim planovima.

Godine 2005. usaglašava se zajednički dokument Dekada inkluzije Roma 2005.-2015. (u daljnjem tekstu: Dekada Roma) između nekoliko zemalja članica Evropske unije i zemalja u prepristupnom statusu, koji je Bosna i Hercegovina prihvatila i potpisala sredinom 2008. godine. Time Bosna i Hercegovina unapređuje saradnju s međunarodnim organizacijama, kao što su: Vijeće Evrope, OSCE, UNHCR, UNICEF i druge, na poboljšavanju položaja Roma. U okviru Dekade Roma Bosna i Hercegovina ocijenjena je uspješnom u oblasti stambenog zbrinjavanja Roma i evidentiranja romskih potreba. Bosna i Hercegovina je u posljednjoj godini od juna 2014. do kraja 2015. godine predsjedavala Dekadom Roma. Proces Dekade Roma nastavlja se i nadopunjuje projektom Integracija Roma 2020., koji se finansira iz fondova Evropske unije i Fondacije za otvoreno društvo, koji prati Okvir Evropske unije za nacionalne strategije za integraciju Roma do 2020. (EU Okvir), provodi Vijeće za regionalnu saradnju, a u kojem Bosna i Hercegovina učestvuje.

⁵ Dostupna na: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c12ff>

⁶ Dostupan na: <http://bhric.ba/dokumenti/BHS%202%20Zakon%20o%20manjinama.pdf>

⁷ Dostupan na: <https://advokat-prnjavorac.com/zakoni/Zakon-o-zabrani-diskriminacije-u-BiH.pdf>

Praksa usaglašavanja postojećih zakona i politika Bosne i Hercegovine sa zakonima i politikama Evropske unije u oblastima zabrane diskriminacije,⁸ osnovnih prava slobode kretanja ljudi i prava djeteta,⁹ kao i u oblasti socijalne politike, u skladu s vrijednostima utvrđenim u okviru Revidirane evropske socijalne povelje¹⁰ i drugih evropskih pravnih izvora, također predstavlja dio pravnog okvira za ovaj akcioni plan.

Pokazatelji o Romima u Bosni i Hercegovini

Osnovni pokazatelji primarni za planiranje potreba Roma zasnivaju se na procesu evidentiranja tih potreba u kojem je tokom 2010. godine MLJPI,¹¹ u saradnji sa centrima za socijalni rad i romskim udruženjima, evidentirao 17.500 Roma. Ovaj proces zasnivao se na evidentiranju potreba romskih porodica i nije ukupni pokazatelj o broju Roma koji žive na teritoriji Bosne i Hercegovine. S obzirom na to da iz rezultata popisa nemamo pokazatelja o tome koliko se osoba izjasnilo kao pripadnici romske nacionalne manjine, oslanjamo se na procjenu koju su dale općine i romska udruženja te se pretpostavlja da u Bosni i Hercegovini živi dvostruko više Roma (od 35.000 do 45.000).

Prema podacima Misije OSCE-a u BiH, od 2014. godine u našoj zemlji živi ukupno 35.644 Roma u 7.225 porodica. Bez adekvatnog smještaja je 2.837 porodica, od kojih je 736 porodica beskućnika.¹²

S ciljem prikupljanja kvalitetnih i upotrebljivih podataka o Romima, potrebnih radi iskazivanja realnih potreba Roma za naredni četvorogodišnji period (2017.-2020.), MLJPI je uputio zahtjeve u 71 lokalnu zajednicu u kojima u većem ili manjem broju živi romska populacija, te je, na osnovu popunjenih upitnika iz 31 lokalne zajednice, dobilo podatke da u njima sad živi oko 4.650 romskih porodica, a da 729 romskih porodica ima potrebu za adekvatnim stambenim zbrinjavanjem.

Također, u oblasti zdravstvene zaštite Roma dobiveni su podaci iz 23 lokalne zajednice iz Federacije BiH gdje je navedeno da 867 Roma nema nikakvo zdravstveno osiguranje, a da 416 Roma iz kategorija djece, starijih osoba i osoba s invaliditetom također nije obuhvaćeno zdravstvenim osiguranjem. U Republici Srpskoj sve osobe imaju zdravstvenu zaštitu, izuzev starijih od 65 godina koji nemaju zdravstveno osiguranje po drugom osnovu.

⁸ Informacije o pravnom okviru EU u vezi s nediskriminacijom dostupne na: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/law/index_en.htm

⁹ COM (2011) 60, Agenda EU za prava djeteta, dostupna na: http://ec.europa.eu/justice/policies/children/docs/com_2011_60_en.pdf

¹⁰ Dostupna na: <http://www.refworld.org/pdfid/3ae6b3678.pdf>

¹¹ MLJPI je od novembra 2009. do marta 2010. obavio sveobuhvatno istraživanje o potrebama Roma i uspostavio kontinuiran sistem evidencije romskih potreba (ERPBiH).

¹² Specijalni izvještaj o položaju Roma u Bosni i Hercegovini, 2014.

U oblasti zapošljavanja zavodi za zapošljavanje entiteta i Brčko Distrikta BiH dostavili su podatak da na svojim evidencijama sada imaju ukupno 3.141 nezaposlenu osobu koja se prilikom prijave izjasnila kao Rom.

Ova evidencija i druga istraživanja¹³ ukazuju na to da su Romi najugroženija nacionalna manjina po svim društvenim i socijalnim parametrima. Također je bitno da Romi žive skoro na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, u 71 jedinici lokalne samouprave, a u njih 30 u značajnijem broju.

Položaj Roma u zajednicama

Na osnovu rezultata procesa evidentiranja (2010.) i istraživanja koje je proveo MLJPI uz podršku Agencije za statistiku BiH i UNICEF-a (MICS 4) o višestrukim pokazateljima stanja i položaja romske djece i žena (2012.), socijalna isključenost romske populacije i pojedinca, čitave porodice, pa i naselja mnogo je veća od ostalog stanovništva i većina romskih porodica je na marginama društva.¹⁴ Zbog visoke stope socijalne isključenosti većina romskih porodica spriječena je da učestvuje u ekonomskim, društvenim i kulturnim tokovima. Rezultat ovog stanja su siromaštvo i nedostatak osnovnih mogućnosti za obrazovanje i zaposlenje. Nadalje, ovo smanjuje njihovu mogućnost za ostvarivanje prihoda, učešće u društvenim mrežama ili drugim aktivnostima u zajednici.

Činjenica je da je posljednjih godina stanje romske zajednice znatno unaprijeđeno zahvaljujući provođenju Strategije i pratećih akcionih planova. Romi su uključeni u taj proces putem romskih nevladinih organizacija i romskih zajednica, te institucionalno djeluju kroz aktivnosti Odbora za Rome pri Vijeću ministara BiH kao i preko svojih predstavnika u vijećima nacionalnih manjina na različitim nivoima vlasti.

U periodu obuhvaćenom Akcionim i Revidiranim akcionim planom za rješavanje pitanja Roma iz oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite Roma (2009. -2016., izuzev 2011. kad nije ni donesen budžet na državnom nivou) Vijeće ministara BiH izdvojilo je finansijska sredstva za realizaciju u ukupnom iznosu od **19.522.000,00 KM**. Kao rezultat realizacije izdvojenih sredstava navodimo sljedeće:

U okviru sredstava izdvojenih za zapošljavanje i samozapošljavanje (4.777.000,00 KM), **688 Roma** prošlo je programe sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja. Procedura zapošljavanja i samozapošljavanja realizirana je putem entitetskih zavoda za zapošljavanje i ZZZ Brčko Distrikta BiH. Svi Romi koji su prošli kroz ovaj vid sufinansiranja su s evidencija zavoda za zapošljavanje, na kojima su morali biti uredno prijavljeni uz izjašnjenje da su Romi. Nakon isteka roka sufinansiranja od godinu dana, preko 95% Roma je otpušteno i vraćeno na biroa za zapošljavanje, a samo je mali broj zadržan u stalnom radnom odnosu, što je zavisilo od volje poslodavaca, ili od održivosti projekta za samozapošljavanje. Dosadašnje analize ukazuju na to da je veći efekat u zapošljavanju koje u ovom akcionom planu ima prioritet. Prema

¹³ Istraživanja OSCE-a, Save the Children Norway, UNICEF-a, UNHCR-a

¹⁴ Bosna i Hercegovina – romska populacija - praćenje stanja i položaja djece i žena –Istraživanje višestrukih pokazatelja 2011-2012(MICS 4), UNICEF

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

evidentiranim potrebama, a u skladu s raspoloživim finansijskim sredstvima, u periodu od 2017. do 2020. kroz ovaj program planirano je sufinansiranje **628 Roma**.

U proteklom osmogodišnjem periodu za oblast stambenog zbrinjavanja ukupno je izdvojeno 13.023.000,00 KM iz kojih su izgrađena i rekonstruirana **782 objekta** za romske porodice što znači da je zbrinuto oko **3.900 Roma** ili oko **13%** od ukupnog broja romske populacije. Stambeno zbrinjavanje Roma rješavano je putem lokalnih zajednica i romskih međunarodnih i domaćih nevladinih organizacija. S ciljem efikasnijeg i transparentnijeg utroška ovih grant sredstava u posljednje dvije godine partneri MLJPBiH su isključivo lokalne zajednice. U projekat stambenog zbrinjavanja Roma u proteklom periodu uključena su i sredstva izdvojena u okviru IPA (5.000.000 eura), kao i manji iznos sredstava NVO-a i lokalnih zajednica što se najviše ogleda kroz administrativnu podršku, komunalnu infrastrukturu i davanje građevinskih lokacija.

U oblast zdravstvene zaštite romske populacije dosad je utrošeno 1.722.000 KM. Prema podacima nadležnih institucija i romskih NVO-a, evidentirano je da su u Federaciji BiH 934 osobe romske nacionalnosti uvedene u sistem zdravstvene zaštite. Provedeni su edukativni i preventivni programi zdravstvene zaštite, podizanje svijesti pripadnika romskih zajednica o važnosti zdravstvene zaštite, edukacija roditelja o značaju imunizacije i imunizacija romske djece, te edukacija o reproduktivnom zdravlju i materinstvu. Provedeni su preventivni programi – skrining specifičnih oboljenja (raka grlića materice, raka dojke, raka debelog crijeva, raka prostate).

I pored značajnih rezultata u poboljšanju uslova života Roma u prethodnom osmogodišnjem periodu, možemo konstatirati da su pripadnici ove grupacije stanovništva BiH i dalje u teškoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji, da imaju skromna primanja, da su većinom nezaposleni i stambeno nezbrinuti te da postoji potreba da se i u narednom periodu obuhvaćenom ovim akcionim planom nastave kontinuirano izdvajati finansijska sredstva s ciljem poboljšanja uslova života i rješavanja osnovnih problema Roma u sve tri oblasti koje tretira ovaj akcioni plan - zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje i zdravstvena zaštita.

Akcione mjere za period 2017.-2020.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. (u daljnjem tekstu: AP) izrađen je na osnovu situacione analize stanja romske manjine u sve tri oblasti koje pokriva AP, navedenog pravnog okvira, kao i rezultata realizacije Revidiranog akcionog plana za period 2013.-2016. (izvještaj za 2013., 2014. i 2015.).

Također se uzimaju u obzir preporuke EU Bosni i Hercegovini¹⁵ i Okvir EU u kojem se preporučuje da države:

¹⁵ Seminar Evropske komisije iz juna 2015. godine

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

- uspostave nacionalne ciljeve za integraciju Roma, uključujući prvenstveno dostupnost obrazovanja, zapošljavanja, zdravstvene zaštite i njihovog stambenog zbrinjavanja Roma;
- mapiraju socijalno ugrožene mikroregije ili segregirana naselja;
- redovno izdvajaju sredstva u budžetima koja će biti upotunjena međunarodnim i sredstvima EU;
- uspostave uspješne metode praćenja;
- osiguraju blisku saradnju s romskim predstavnicima na lokalnom i regionalnom nivou;
- revidiraju akcione planove u skladu s navedenim principima i osiguraju romskim predstavnicima koordinajuću ulogu.

Ovakvim pristupom Bosna i Hercegovina nastavlja napore u integraciji Roma na državnom, lokalnom te na regionalnom nivou. Također je važno istaći da, uvažavajući i rodnu jednakopravnost, ista prava u izradi Akcionog plana kao i u njegovom provođenju imaju i žene i muškarci. Podržan je nastavak angažiranja i aktivnog uključivanja Roma i Romkinja u svim fazama realizacije pojedinih zadataka iz Akcionog plana, u skladu s njihovim obrazovanjem. Poseban prioritet naročito prilikom zapošljavanja imat će mladi kvalificirani kadrovi s evidencije zavoda za zapošljavanje.

Za izradu AP-a MLJPI je formirao četiri radne grupe: za zapošljavanje, za stambeno zbrinjavanje, za zdravstvenu zaštitu i recenzentsku radnu grupu. Recenzentsku i ostale radne grupe čine predstavnici institucija i romskog nevladinog sektora. Izrađen je i dostavljen upitnik za romske nevladine organizacije i druge subjekte koji zastupaju interese romske nacionalne manjine. Održano je devet sastanaka radnih grupa, te 11 konsultativnih sastanaka. Na osnovu prikupljenih podataka i iskazanih potreba sačinjen je tekst AP-a koji je prezentiran svim registriranim romskim udruženjima i institucijama. Održane su i četiri javne rasprave o AP-u, koji je bio i na internetskoj stranici MLJPI-a s ciljem osiguravanja javnosti rada i dobivanja primjedbi i sugestija na predloženi tekst AP-a, kako bi se poboljšao. Početkom novembra 2016. godine održan je i seminar s konsultantima i članovima svih radnih grupa, na kojima je metodološki i suštinski finaliziran tekst AP-a.

Odbor za Rome zadužen je za sistemsku koordinaciju i praćenje provođenja Akcionog plana za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite od 2017. do 2020. U skladu sa zadacima ovog akcionog plana, utvrđuju se sljedeći:

STRATEŠKI CILJEVI

Strateški cilj 1. Poboljšanje postojećih institucionalnih kapaciteta

Strateški cilj 2. Unapređenje zapošljivosti i zapošljavanja Roma

Strateški cilj 3. Poboljšanje uslova stanovanja romske populacije u Bosni i Hercegovini

Strateški cilj 4. Unapređenje, dostupnost i kvalitet zdravstvene zaštite pripadnika romske populacije

S ciljem realizacije i izvršavanja zadataka iz sva četiri strateška cilja, a u skladu s prezentiranim informacijama u okviru Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020., usaglašen je sadržaj koji je izložen u okviru pet dijelova:

- I. Uvod**
- II. Poboljšanje institucionalnih kapaciteta**
- III. Aktivnosti po oblastima**
- IV. Finansiranje planiranih aktivnosti**
- V. Praćenje, ocjenjivanje i izvještavanje o realizaciji AP-a**

II. POBOLJŠANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA

U proteklom periodu Bosna i Hercegovina uspostavila je više institucionalnih mehanizama, tj. tijela nadležnih za pitanja nacionalnih manjina, a za najbrojniju i najugroženiju romsku nacionalnu manjinu, Odbor za Rome, kao savjetodavno tijelo pri VMBiH. Ova tijela uspostavljena su pri zakonodavnoj i izvršnoj vlasti u Bosni i Hercegovini.

Pri zakonodavnoj vlasti u BiH i entitetima osnovani su:

- **Vijeće nacionalnih manjina Parlamentarne skupštine BiH** kao savjetodavno tijelo koje daje mišljenja, savjete i prijedloge Parlamentarnoj skupštini BiH o svim pitanjima koja se tiču nacionalnih manjina u BiH.
- **Savjet za nacionalne manjine Republike Srpske** kao posebno savjetodavno tijelo Narodne skupštine RS-a koje daje mišljenja i prijedloge o svim pitanjima koja se tiču nacionalnih manjina.
- **Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH** kao savjetodavno tijelo Parlamenta Federacije BiH.

Bosna i Hercegovina je, osim parlamentarnih i koordinacionih tijela na nivou VMBiH, također osigurala učešće ostalih izvršnih nivoa vlasti koji su u skladu s njihovim nadležnostima odgovorni za realizaciju AP-a. Ključni akteri identificirani su i u Strategiji za rješavanje problema Roma u BiH usvojenoj 2005. godine.

Najvažniji akteri za provođenje Akcionog plana su: Vijeće ministara BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, Ministarstvo pravde BiH, Agencija za ravnopravnost spolova BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH, Direkcija za evropske integracije BiH, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Vlada FBiH i Vlada RS-a, Vlada Brčko Distrikta BiH. Predstavnici ovih institucija su i članovi Odbora za Rome pri Vijeću ministara BiH.

Vijeće ministara BiH je, nakon odluke o pristupanju Dekadi, MLJPI-u dodijelilo koordinirajuću ulogu u realizaciji strateških ciljeva i mjera i aktivnosti iz prethodnog Revidiranog akcionog plana 2013. - 2016.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je, u skladu s dodijeljenom ulogom, iniciralo i vodilo poslove u izradi akcionih planova, te u kontinuitetu pratilo i izvještavalo o aktivnostima Dekade i ostalim aktivnostima koje su se odnosile na promociju i zaštitu ljudskih prava manjina u Bosni i Hercegovini. U okviru MLJPI-a uspostavljen je *Odsjek za zaštitu prava i saradnju s nacionalnim i drugima manjinama*, koji je

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nadležan za osiguravanje stručne, administrativne i operativne podrške, te posebno za realizaciju aktivnosti koje se odnose na praćenje, promociju i zaštitu prava Roma kao najugroženije i najbrojnije nacionalne manjine.

Jedna od najvažnijih aktivnosti koje realizira ovaj odsjek odnosi se na izvještavanje o provođenju akcionih planova. Ova aktivnost podrazumijeva prikupljanje svih potrebnih podataka, analitiku i izvještavanje, saradnju sa ostalim nivoima vlasti u BiH, i s domaćim i međunarodnim NVO-ima, što je također obaveza predviđena ovim akcionim planom.

S ciljem izvršenja različitih stručnih aktivnosti prema potrebi i mogućnostima, MLJPI također uspostavlja stručne međuresorne grupe, koje imaju zadatak da prikupljaju podatke, izrađuju stručne i analitičke materijale, učestvuju u izradi akcionog plana i svih ostalih programskih, projektnih i analitičko-informativnih dokumenta prema potrebi i ciljevima Akcionog plana za Rome u BiH.

U skladu s nadležnostima, u izradu AP-a bila su uključena i ostala državna, entitetska i kantonalna ministarstva i institucije nadležne za oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite.

Posebno važnu ulogu u pogledu izrade i direktnog provođenja AP-a imaju sljedeća ministarstva i institucije:

- a) za oblast zapošljavanja: Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje RS-a i Zavod za zapošljavanja Brčko Distrikta BiH;
- b) za oblast zdravstvene zaštite: Zavod za javno zdravstvo FBiH, Institut za javno zdravstvo RS, Odjel za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko Distrikta BiH, kao i nadležna entitetska ministarstva koja su nadležna za oblast zdravstvene zaštite;
- c) za oblast stambenog zbrinjavanja: lokalne zajednice, centri za socijalni rad (CSR), a u pogledu koordinacije i/ili realizacije Ministarstvo prostornog uređenja Federacije BiH i Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstvo i ekologiju RS, te Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja i Odjel za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove Vlade Brčko Distrikta BiH.

Kada su u pitanju procedure kao dio institucionalnih mehanizama, MLJPI izrađuje i predlaže donošenje različitih odluka VMBiH ili samo donosi odluke, uputstva, instrukcije i druge akte s ciljem osiguranja realizacije aktivnosti planiranih Akcionim planom kao što su:

- a) Odluka Vijeća ministara BiH o izboru Odbora za Rome,
- b) Odluka Vijeća ministara BiH o kriterijima za dodjelu grant sredstava za rješavanje problema Roma u oblastima stambenog zbrinjavanja, zapošljavanja i zdravstvene zaštite;
- c) Odluka Vijeća ministara BiH o kriterijima za dodjelu grant sredstava romskim nevladinim organizacijama,
- d) Odluka Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH o uspostavljanju radnih grupa za praćenje provođenja Akcionog plana po oblastima,
- e) Odluke o formiranju komisija za odabir korisnika grant sredstava i sl.

Od 2013. do 2016. godine MLJPI je potpisao sporazum o saradnji s 57 centara za socijalni rad u lokalnim zajednicama u kojima u najvećem broju žive Romi. Na osnovu prikupljenih podataka, tokom evidentiranja formirana je i puštena u rad baza podataka (ERP – Evidencija romskih

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

potreba). Svi podaci dobiveni prilikom evidentiranja Roma i potreba romskih domaćinstava preneseni su u nove baze podataka, koje su smještene u centrima za socijalni rad (u daljnjem tekstu: CSR). U narednom periodu MLJPI će potpisati sporazume o saradnji i s preostalim centrima za socijalni rad.

Pored nadležnih institucija uključenih u izradu AP-a, važnu ulogu imali su i predstavnici Roma koji su bili direktno uključeni u koordinaciju i predlaganje mjera za AP na 24 referalna sastanka i javne rasprave, koji su održani u lokalnim zajednicama u cijeloj BiH kao i u saradnji s romskim udruženjima i romskim resursnim centrima u Bosni i Hercegovini.

Romska udruženja su u dosadašnjem periodu bila na različit način uključena u provođenje dosadašnjeg Revidiranog akcionog plana za Rome u BiH u zavisnosti od područja i od kapaciteta samih udruženja. S ciljem osiguravanja punog učešća romskog sektora u svim fazama provođenja, uključujući i proces revizije, MLJPI je svake godine osiguravao grant sredstva namijenjena za podršku romskim udruženjima koja se dodjeljuju za najbolje projekte odabrane putem javnog poziva.

Odbor za Rome pri Vijeću ministara BiH uspostavljen je Odlukom Vijeća ministara BiH kao savjetodavno tijelo zaduženo za:

- a) sistemsko praćenje provođenja Akcionog plana za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite i revidiranog plana o obrazovnim potrebama Roma u Bosni i Hercegovini;
- b) donošenje operativnih planova i predlaganje mjera za unapređenje provođenja Akcionog plana;
- c) iniciranje, posredstvom svojih predstavnika, aktivnosti na osiguranju sredstava u budžetima institucija na nivou Bosne i Hercegovine i entiteta za potrebe realizacije Akcionog plana;
- d) praćenje utroška odobrenih sredstava u budžetima institucija Bosne i Hercegovine i institucija entiteta za realizaciju Akcionog plana u sve tri oblasti, te dinamike njihove realizacije;
- e) uključivanje u ostvarivanje kontakata s potencijalnim donatorima i drugim stranama zainteresiranim za osiguravanje sredstava za provođenje Akcionog plana;
- f) formiranje stalnih ili povremenih komisija i tematsko-stručnih grupa, posebno u okviru provođenja Akcionog plana, s ciljem donošenja validnih stavova, zaključaka i preporuka;
- g) utvrđivanje sistema monitoringa realizacije utvrđenih planskih aktivnosti za Rome u Bosni i Hercegovini, te praćenje metodologije utroška donatorskih i budžetskih sredstava namijenjenih za realizaciju Akcionog plana.

Odlukom o osnivanju Odbora za Rome Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH osigurava tehničku i stručnu pomoć Odboru. Odbor podnosi Vijeću ministara BiH izvještaj o radu putem ovog ministarstva, čime se uspostavlja jedinstven institucionalni mehanizam koji osigurava bolju horizontalnu i vertikalnu komunikaciju i koordinaciju i doprinosi većem stepenu provođenja akcionih planova.

Polazeći od prethodno prezentiranih informacija, u okviru ovog dokumenta utvrđujemo strateški cilj koji se odnosi na poboljšanje postojećih institucionalnih kapaciteta.

Strateški cilj 1. Poboljšanje postojećih institucionalnih kapaciteta

Strateški cilj 1. provodi se realizacijom sljedećih programskih aktivnosti:

Program 1. Poboljšanje kapaciteta na nivou BiH

Program 2. Poboljšanje saradnje s romskim udruženjima i donatorima

Program 3. Unapređenje regionalne i saradnje s međunarodnim organizacijama

Program 4. Izrada lokalnih akcionih planova i provođenje na lokalnom nivou

I) Institucionalna struktura

SAVJETODAVNI MANDAT:

Vijeće nacionalnih manjina Parlamentarne skupštine BiH

Vijeće nacionalnih manjina Parlamenta Federacije BiH

Savjet za nacionalne manjine Narodne skupštine Republike Srpske

MANDAT ODLUČIVANJA:

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine - prvi nivo

Odbor za Rome - drugi nivo (po jedan predstavnik iz)

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH - treći nivo

Ministarstvo civilnih poslova BiH

Ministarstvo sigurnosti BiH

Ministarstvo pravde BiH

Ministarstvo finansija i trezora BiH

Agencija za ravnopravnost spolova BiH

Agencija za rad i zapošljavanje BiH

Direkcija za evropske integracije BiH

Vlada Federacije BiH

Vlada Republike Srpske

Vlada Brčko Distrikta BiH

Romska udruženja Kantona Sarajevo

Romska udruženja Zeničko-dobojskog kantona

Romska udruženja Unsko-sanskog kantona

Romska udruženja Tuzlanskog kantona

Romska udruženja Srednjobosanskog kantona

Romska udruženja Hercegovačko-neretvanskog kantona

Romska udruženja iz banjalučke regije

Romska udruženja iz dobojske regije

Romska udruženja iz bijeljinske regije

Romska udruženja Brčko Distrikta BiH

Ženska romska mreža

Odbor za Rome osnovan je odlukom Vijeća ministara BiH od 29. oktobra 2012.

U toku provođenja plana moguća je promjena sastava Odbora za Rome.

MANDAT PROVOĐENJA:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH - treći nivo odlučivanja (izvršno)

- Koordinirajuća funkcija
- Upravljanje budžetom prema odlučenim kriterijima
- Formiranje stručnih grupa/tijela i upravljanje njima
- Praćenje provođenja
- Saradnja s partnerima

Odjel za zaštitu prava i saradnju s nacionalnim i drugim manjinama

- Stručna podrška
- Administrativna podrška
- Operativna podrška
- Prikupljanje podataka

PARTNERI PROVOĐENJA (IMPLEMENTATORI GRANTOVA)

Zapošljavanje:

- Zavod za zapošljavanje Federacije BiH
- Zavod za zapošljavanje Republike Srpske
- Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH

Stanovanje:

- Jedinice lokalnih samouprava (JLS)
- Centri za socijalni rad
- Ministarstvo prostornog uređenja Federacije BiH
- Ministarstvo prostornog uređenja, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske
- Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja i Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove Vlade Brčko Distrikta BiH

Zdravstvo:

- Ministarstvo zdravstva, Fond solidarnosti i Zavod za javno zdravstvo FBiH
- Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite i JZU Institut za javno zdravstvo RS
- Odjel za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko Distrikta BiH

II) Plan poboljšanja institucionalnih kapaciteta

Strateški cilj :		Poboljšanje postojećih institucionalnih kapaciteta									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x	prosjek po godini:	267,750	205,500	154,500	
indikator efekta	% provođenja AP	0	85%	85%	85%	85%	(najmanje 85% od planiranog po godini)				
sredstva			480,000	593,000	749,000	689,000	2,511,000	1,071,000	822,000	618,000	
Program 1:		Poboljšanje kapaciteta na nivou Bosne i Hercegovine									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator ishoda	% realiziranog budžeta AP	0	85%	85%	85%	85%	(najmanje 85% od planiranog po godini)				
sredstva			188,000	148,000	148,000	148,000	632,000	562,000	0	70,000	
1.1.		Jačanje kapaciteta MLJPI-a zapošljavanjem jedne osobe romske nacionalnosti									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# osoba	0	1	1	1	1	(finansira se odvojeno od granta za Akcioni plan)				
sredstva			21,600	21,600	21,600	21,600	86,400	86,400	0	0	
1.2.		Funkcioniranje Odbora za Rome i njegove komisije po prioritetnim oblastima: zapošljavanje, stanovanje, zdravstvo									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# prihvaćenih prijedloga	4	4	4	4	4	(finansira se odvojeno od granta za Akcioni plan)				
sredstva			30,000	30,000	30,000	30,000	120,000	120,000	0	0	
1.3.		Funkcioniranje stručnog, administrativnog i operativnog tima pri MLJPI-u za realizaciju Akcionog plana									

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	(finansira se odvojeno od granta za Akcioni plan)			
indikator učinka	# izlaznih dokumenata	4	4	4	4	4	(ugovora za provođenje granta za Akcioni plan)			
sredstva			86,400	86,400	86,400	86,400	345,600	345,600	0	0
1.4.	Uspostavljanje sistema za rješavanje problema Roma bez dokumenata (sistem praćenja, analiza, uputstva postupaka itd.)									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	% Roma bez dokumenata	3.75%	3.00%	2.00%	1.00%	0.50%				
sredstva			50,000	10,000	10,000	10,000	80,000	10,000	0	70,000

Program 2:	Poboljšanje saradnje s romskim udruženjima i donatorima									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator ishoda	% realizacije ugovora	0	80%	80%	80%	80%				
sredstva			70,000	67,000	67,000	67,000	271,000	132,000	0	139,000
2.1.	Uspostavljanje baze podataka romskih udruženja i godišnji regionalni sastanci									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# sastanaka	0	4	4	4	4				
sredstva			7,000	4,000	4,000	4,000	19,000	0	0	19,000
2.2.	četiri regionalna protokola za saradnju između Vijeća ministara BiH i romskih udruženja (regionalna institucionalna podrška)									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# aktivnih regionalnih mreža	0	4	4	4	4				
sredstva			60,000	60,000	60,000	60,000	240,000	120,000	0	120,000
2.3.	Prikupljanje sredstava od donatora za provođenje AP-a (projekti, programi, donatorske konferencije)									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	% prikupljena sredstva	0	80%	80%	80%	80	(od ukupno planiranog budžeta od donatora po godini)			
sredstva			3,000	3,000	3,000	3,000	12,000	12,000	0	0
Program 3:	Unapređenje regionalne i saradnje s međunarodnim organizacijama									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator ishoda	# dobrih praksi	2	5	5	5	5	(naučenih i promovisanih)			
sredstva			6,000	6,000	6,000	6,000	24,000	6,000	0	18,000
3.1.	Održavanje operativnih sastanaka s međunarodnim organizacijama koje su uključene u realizaciju AP-a									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# sastanaka	1	1	1	1	1				
sredstva			3,000	3,000	3,000	3,000	12,000	6,000	0	6,000
3.2.	Učešće na regionalnim sastancima Roma Integration 2020 (1 Task Force, 2 Regional Workshop)									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# provedenih odluka	2	3	3	3	3	(provođenje regionalnih odluka u BiH)			
			3,000	3,000	3,000	3,000	12,000	0	0	12,000

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

sredstva											
----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Program 4:	Izrada lokalnih akcionih planova i provođenje na lokalnom nivou										
nadležna inst.		Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator ishoda	% korisnika AP po JLS	18%	25%	30%	35%	40%	(u najmanje 30 općina, integralan pristup preporučen)				
sredstva			216,000	372,000	528,000	468,000	1,584,000	371,000	822,000	391,000	
4.1.	Zapošljavanje Roma koordinatora/medijatora u najpogodniju instituciju na lokalnom nivou (provođenje i praćenje mjera)										
nadležna inst.	JLS	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# osoba	0	10	20	30	30	(sredstva se mogu planirati i od AP za zapošljavanje)				
sredstva			156,000	312,000	468,000	468,000	1,404,000	341,000	702,000	361,000	
4.2.	Mapiranje potreba na nivou lokalnih zajednica										
nadležna inst.	JLS	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x						
indikator učinka	# JLS	57	10	20	30	0					
sredstva			30,000	30,000	30,000		90,000	30,000	30,000	30,000	
4.3.	Izrada i usvajanje lokalnih akcionih planova i pratećih projekata za finansiranje										
nadležna inst.	JLS	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x						
indikator učinka	# JLS	2	10	10	10						
sredstva			30,000	30,000	30,000		90,000	0	90,000	0	

III . AKTIVNOSTI PO OBLASTIMA

STRATEŠKI CILJ 2. Unapređenje zapošljivosti i zapošljavanja Roma

Strateški cilj 2. ispunjava se realizacijom sljedećih programskih aktivnosti:

Program 1. Programi za podsticanje zapošljavanja Roma

Program 2. Program za obrazovanje, do(pre)kvalificiranje Roma s evidencije zavoda za zapošljavanje

Tokom provođenja prethodnih akcionih planova evidentno je da se na državnom nivou izdvajaju sredstva za zapošljavanje i samozapošljavanje Roma koja se realiziraju putem zavoda za zapošljavanje, dok zavodi iz svojih sredstava do sada nisu izdvajali sredstva za ove namjene. Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH izdvaja novčana sredstva za oblast zapošljavanja Roma, koja se doznačavaju Federalnom zavodu za zapošljavanje. Jedine aktivnosti koje su provedene u cijelosti tokom prethodnog perioda jesu programi zapošljavanja i samozapošljavanja Roma, koji se realiziraju putem potpisanih memoranduma o razumijevanju između zavoda i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH. U okviru zavoda za zapošljavanje nisu uspostavljeni metodologija i sistem realizacije obuke s ciljem aktivnog traženja posla, što treba inicirati u narednom periodu. Zavodi nude mogućnost svakoj osobi koja se prijavi za sredstva podrške samozapošljavanju Roma, a nalazi se na aktivnoj evidenciji zavoda, da se obrazuje iz oblasti preduzetništva, što može ostvariti putem Centra za informiranje, savjetovanje i obuku. U oblasti izmjene zakonskih propisa nisu postignuti značajniji rezultati.

Za oblast zapošljavanja Roma u periodu od 2009. do 2016. godine izdvojeno je **4.777.000,00 KM** za projekte zapošljavanja i samozapošljavanja u okviru kojih je **688 osoba** koristilo ova sredstva. Prema podacima zavoda za zapošljavanje, iz evidencija nezaposlenih na zavodima evidentirano je **2.645 Roma** koje u narednom strateškom periodu treba obuhvatiti programima za zapošljavanje i samozapošljavanje. Problemi koje su prijavili zavodi za zapošljavanje prilikom realizacije ovih programa su niska kvalifikaciona struktura evidentiranih nezaposlenih Roma, nespremnost i nedovoljno znanja i vještina potrebnih za vođenje samostalnog posla među aplikantima za sredstva za samozapošljavanje, mali interes poslodavaca da zaposle Rome, izostanak koordinacije s lokalnim organima vlasti kako bi se Romima olakšao ulazak u samostalan posao kroz podršku u registraciji i izdavanju dozvola i slično. U narednom periodu potrebno je inovirati pristup zapošljavanju Roma kako bi se na efikasniji način osigurala održivost ovih projekata.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Strateški cilj :	Unapređenje zapošljivosti i zapošljavanja Roma									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	prosjeak po godini:	779,475	215,475	154,900
indikator efekta	# zaposlenih	101	157	157	157	157				
indikator efekta	# zapošljivih	0	386	424	424	424				
sredstva			1,109,800	1,163,200	1,163,200	1,163,200	4,599,400	3,117,900	861,900	619,600
Program 1:	Programi za podsticanje zapošljavanja Roma									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	(koordinacija s partnerima: JLS, romska udruženja)			
indikator ishoda	# korisnika	101	157	157	157	157	(ciljati korisnike stambenog zbrinjavanja)			
sredstva			901,000	886,000	886,000	886,000	3.559,000	2,800,000	544.000	215,000
1.1.	Izrada efikasnih programa za zapošljavanje Roma pri tri zavoda za zapošljavanje									
nadležna inst.	MLJPI, partneri	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x							
indikator učinka	# programa	0	3	0	0	0				
sredstva			15,000	0	0	0	15,000	0	0	15,000
1.2.	Podsticaj za zapošljavanje i samozapošljavanje									
nadležna inst.	Zavodi za zapošljavanje	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	(god: 54 osoba x 8,000 KM subvencionirano zapošljavanje)			
indikator učinka	# korisnika	101	107	107	107	107	(god: 53 osoba x 6000 KM samozapošljavanje)			
sredstva			750,000	750,000	750,000	750,000	3,000,000	2,800,000	300,000	0

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

1.3.	Uključiti Rome u programe javnih radova									
nadležna inst.	JLS u saradnji sa zavodima za zapošljavanje	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# korisnika	0	30	30	30	30	(finansiranje od budžeta opće politike)			
sredstva			36,000	36,000	36,000	36,000	144,000	0	144,000	0
1.4.	Finansijski podržati uspostavu zadruga i drugih oblika udruživanja Roma (i ne-Roma) u poduzetništvu									
nadležna inst.	Nadležna entitetska ministarstva i odjeli Vlade Brčko Distrikta BiH i JLS u saradnji sa zavodima za zapošljavanje	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# korisnika Roma	0	20	20	20	20				
sredstva			100,000	100,000	100,000	100,000	400,000	100,000	160,000	140,000

Program 2:	Program za obrazovanje, do(pre)kvalifikaciju Roma iz evidencije zavoda za zapošljavanje									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator ishoda	# korisnika	0	386	424	424	424				
sredstva			208,800	277,200	277,200	277,200	1,040,400	317,900	317,900	404,600
2.1.	Podsticati Rome za evidenciju na zavodima za zapošljavanje (kampanja putem brošura i sastanaka u zajednici)									
nadležna inst.	Zavodi za zapošljavanje, romska udruženja	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# korisnika	0	150	150	150	150	(Romi uzrasta: 15-64 godina)			
sredstva			15,000	15,000	15,000	15,000	60,000	0	0	60,000

Akциони plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

2.2.	Do(pre)kvalifikacija Roma za poznate poslodavce (u kombinaciji s obrazovanjem za odrasle)										
nadležna inst.	Zavodi za zapošljavanje, institucije za obrazovanje odraslih	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x	(ili procenat prema strateškom cilju)				
indikator učinka	# korisnika	0	58	77	77	77					
sredstva			120,000	139,200	184,800	184,800	628,800	231,200	226,400	171,200	
2.3.	Obrazovanje za odrasle i stručna kvalifikacija										
nadležna inst.	MLJPI, Zavod za obrazovanje odraslih RS, institucije za obrazovanje odraslih u saradnji sa zavodima za zapošljavanje	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# korisnika	0	58	77	77	77					
sredstva			69,600	92,400	92,400	92,400	346,800	86,700	86,700	173,400	
2.4.	Osposobljavati Rome za aktivno traženje posla i pokretanje vlastitog posla										
nadležna inst.	Zavodi za zapošljavanje	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x	(finansiranje iz budžeta opće politike)				
indikator učinka	# korisnika	0	120	120	120	120					
sredstva			1,200	1,200	1,200	1,200	4,800	0	4,800	0	

Strateški cilj 3. Poboljšanje uslova stanovanja romske populacije u Bosni i Hercegovini

Strateški cilj 3. ispunjava se realizacijom sljedećih programskih aktivnosti:

- Program 1. Legalizacija stambenih jedinica u neformalnim naseljima u kojima žive Romi
- Program 2. Izgradnja socijalnih stambenih jedinica za Rome (kolektivni/individualni objekti)
- Program 3. Poboljšati stambene uslove u stambenim jedinicama u kojima žive Romi

Iako je vrlo teško i kompleksno stepenovati sve oblasti i probleme s kojima se susreću i u kojima žive Romi (zdravstvo, zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje i obrazovanje), ipak se može reći da je u temelju svih ostalih oblasti stambeno zbrinjavanje, odnosno krov nad glavom najvažnija oblast u kojoj je Bosna i Hercegovina u proteklom periodu postigla značajne i vidne rezultate.

Tako su u periodu od 2009. do 2016. (izuzev 2011. godine kada nije donesen budžet na državnom nivou) ukupno izgrađena i rekonstruirana 782 objekta za stambeno zbrinjavanje Roma, što znači da, ako pomnožimo broj izgrađenih i rekonstruiranih stambenih objekata brojem 5, što je prosječan broj članova romske porodice, dobivamo podatak da je u ovom periodu zbrinuto oko 4.000 pripadnika romske populacije, što je 15% u odnosu na broj Roma koji žive u BiH.

Napominjemo da su za realizaciju izgradnje i adaptacije stambenih objekata Roma korištena sredstva MLJPI-a, IPA sredstva i finansijska sredstva međunarodnih nevladinih organizacija (CARITAS Švicarska, Hilfswerk Austrija, World Vision, Care International i drugi). S obzirom na navedeno, u narednom periodu potrebno je izdvajati finansijska sredstva u okviru dosadašnjih, kako bi se ova najbitnija potreba Roma u značajnijoj mjeri zadovoljila, a broj romskih porodica bez krova nad glavom smanjio na minimum. Ako uzmemo u obzir činjenicu da u prosjeku izgradnja jedne romske kuće po važećim standardima košta oko 25.000 KM, s raspoloživim finansijskim sredstvima na godišnjem nivou u iznosu od 2.500.000,00 KM (1.000.000 KM MLJPI, 1.250.000 IPA i 250.000 KM lokalne zajednice i ostali donatori) moguće je izgraditi i rekonstruirati oko 100 stambenih jedinica i rekonstruirati 40 objekata u vlasništvu Roma.

Iako je ovim akcionim planom planirano za četiri godine izgraditi i rekonstruirati još **560** stambenih jedinica za isto toliko romskih porodica, problem trajnog rješavanja stambenog pitanja Roma u BiH bio bi polovično riješen.

U toku realizacije prethodnog Akcionog plana i Revidiranog akcionog plana u oblasti stambenog zbrinjavanja urađeni su projekti za poboljšanje infrastrukturnih uslova u naseljima u kojima žive Romi. Tako su izgrađene saobraćajnice do romskih kuća u Trebinju, Loparama, Čapljini, Ključu, Zenici i Srpcu. Isto tako napravljeni su i pristupni putevi do romskih naselja npr. u Bugojnu, Mostaru, Kaknju, Visokom, što je značajno uticalo na poboljšanje uslova stanovanja Roma. U okviru ovog akcionog plana, a u skladu s aktivnostima koje budu predviđene u lokalnim

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

akcionim planovima, moguće je izdvojiti i dio sredstava za finansiranje izgradnje zajedničkih prostora u saradnji s drugim subjektima u kojima bi bile realizirane razne društvene, sportske i kulturne manifestacije, gdje bi dominirao integralni pristup, jer bi prostore koristili svi građani koji gravitiraju tim objektima.

Zbog nemarnog odnosa pojedinih neodgovornih Roma i romskih porodica, koji su ušli u program stambenog zbrinjavanja u određenim romskim naseljima, u objektima su devastirane stambene jedinice, zajedničke prostorije kao i dvorišta (unošenjem sekundarnih sirovina, nepoštivanjem kućnog reda, korištenjem otvorenog plamena, stvaranjem buke, nepropisnim parkiranjem većeg broja često havarisanih vozila) kao što je bilo u naselju Mrakovo kod Ilijaša, Oseniku u općini Hadžići, Reljevu u sarajevskoj općini Novi Grad. S ciljem prevencije ovih negativnih pojava, Akcionim planom predviđa se organiziranje i provođenje redovnih edukativnih programa o temi stambenih prava i kulture stanovanja, naročito za romske porodice koje tek useljavaju i koje nemaju praksu i iskustva u kolektivnom stanovanju, a edukaciju je potrebno održati i za romske porodice koje su sklone kršenju kućnog reda i nepridržavanju osnovnih pravila stanovanja uključujući i obaveze plaćanja režijskih i komunalnih troškova. Cilj ove mjere je unapređenje kvaliteta stanovanja, pravilno korištenje i očuvanje dodijeljenih stambenih jedinica.

Analizom realizacije aktivnosti iz prethodnog Revidiranog akcionog plana utvrđene su sljedeće slabosti odnosno nerealizirane aktivnosti: nisu uspostavljeni timovi za mapiranje nelegalnih romskih naselja i nelegalno izgrađenih individualnih stambenih jedinica, kao i to da do kraja 2016. godine nije utvrđeno stanje na cijeloj teritoriji BiH, niti je uspostavljena evidencija nelegalnih romskih naselja i individualnih stambenih jedinica bez građevinske dokumentacije.

Također, nije evidentirano da je bilo donesenih odluka o subvencijama za legalizaciju bespravno izgrađenih individualnih stambenih objekata po povoljnijim uslovima, ali je ipak povećan broj legaliziranih stambenih jedinica. U skoro svim općinama omogućena je besplatna pravna pomoć za rješavanje stambene problematike Roma, gdje su sve od ukupno 31 anketirane općine odgovorile da pružaju besplatnu pravnu pomoć.

S ciljem nastavka daljnjih aktivnosti u narednom četvorogodišnjem periodu, potrebno je evidentirati stambeno nezbrinuta romska domaćinstva s posebnim akcentom na Rome beskućnike i izraditi listu potencijalnih korisnika iz programa socijalnog stanovanja.

Također, potrebno je da različiti nivoi vlasti, posebno lokalne zajednice, i dalje rade na pronalaženju i dodjeli zemljišta za socijalnu stanogradnju i izgradnju stambenih jedinica romskoj populaciji.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Strateški cilj : Poboljšanje uslova stanovanja romske populacije u Bosni i Hercegovini										
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	prosjek po godini:	1,747,500	142,500	1,867,500
indikator efekta	# porodica	700	210	230	230	230	(s riješenim stambenim pitanjem u cjelini)			
sredstva			3,950,000	3,760,000	3,760,000	3,560,000	15,030,000	4,000,000	570,000	10,460,000
Program 1: Legalizacija stambenih jedinica u neformalnim naseljima u kojima žive Romi										
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator ishoda	# porodica	0	0	20	20	20	(sa završenom legalizacijom, bez porodica sa uslovima za legalizaciju)			
sredstva			800,000	610,000	610,000	410,000	2,430,000	90,000	570,000	1,770,000
1.1. Mapiranje nelegalnih romskih naselja i nelegalno izgrađenih individualnih stambenih jedinica i utvrđivanje stanja prostora										
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x							
indikator učinka	% teritorije	0	95%				(uspostavljanje GIS sistema, prikupljanje i unos podataka)			
sredstva			600,000	0	0	0	600,000			600,000
1.2. Izrada planskih programa za legalizaciju ili relokaciju romskih stambenih naselja u lokalnim zajednicama										
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, Vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x					
indikator učinka	# JLS	0	5	5	5		(izrada svih potrebnih urbanističkih planova za naselja)			
sredstva			200,000	200,000	200,000	0	600,000	50,000	200,000	350,000
1.3. Realizacija infrastrukturnih projekata za unapređenje urbanističkih i građevinskih uslova stanovanja										
nadležna inst.	JLS, RNVO, Vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori

Akциони plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

vremenski okvir				x	x	x				
indikator učinka	# realiziranih projekata	0	0	5	5	5				
sredstva			0	250,000	250,000	250,000	750,000	20,000	250,000	480,000
1.4.	Legalizacija stambenih jedinica prema prostornim planovima (direktna pomoć porodicama za legalizaciju)									
nadležna inst.	JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir				x	x	x				
indikator učinka	# porodica	0	0	20	20	20	(s legaliziranim objektima)			
sredstva			0	160,000	160,000	160,000	480,000	20,000	120,000	340,000

Program 2:	Izgradnja socijalnih stambenih jedinica za Rome (kolektivni/individualni objekti)									
nadležna inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
Indikator ishoda	# porodica		70	70	70	70	(koje su dobile socijalne stambene jedinice)			
sredstva			1,750,000	1,750,000	1,750,000	1,750,000	7,000,000	2,000,000	0	5,000,000
2.1.	Izgradnja privatnih stambenih jedinica za Rome i uputstva za korištenje jedinica									
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# porodica		30	30	30	30	(koje su dobile socijalne stambene jedinice)			
sredstva			750,000	750,000	750,000	750,000	3,000,000	1,000,000	0	2,000,000
2.2.	Izgradnja socijalnih stambenih jedinica za Rome na lokacijama osiguranim od JLS i uputstva za korištenje jedinica									
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# porodica		40	40	40	40				

Akциони plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

sredstva			1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000	1,000,000	0	3,000,000
Program 3.	<i>Poboljšati stambene uslove u stambenim jedinicama u kojima žive Romi</i>									
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator ishoda	# porodica		140	140	140	140				
sredstva			1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	5,600,000	1,910,000	0	3,690,000
3.1.	Rekonstrukcija stambenih objekata u vlasništvu Roma									
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# porodica		40	40	40	40				
sredstva			400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	400,000	0	1,200,000
3.2.	Rekonstrukcija objekata za smještaj Roma (postojeći socijalni i mogući objekti za socijalno stanovanje)									
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# porodica		100	100	100	100				
sredstva			1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000	1,510,000	0	2,490,000

Strateški cilj 4. Unapređenje, dostupnost i kvalitet zdravstvene zaštite pripadnika romske populacije

Strateški cilj 4. ostvaruje se realizacijom sljedećih programskih aktivnosti:

Program 1. Romski zdravstveni medijatori

Program 2. Osiguranje dostupnosti zdravstvenoj zaštiti u Federaciji BiH

Program 3. Preventivna zdravstvena zaštita

Program 4. Zdravstvena edukacija i informiranje

Provođenjem brojnih međunarodnih dokumenata, kojim je Bosna i Hercegovina pristupila i/ili ih ratificirala u prethodnom periodu, kao i donošenjem Strategije integriranja BiH u Evropsku uniju i Strategije BiH za rješavanje problema Roma, preuzeta je i obaveza u pogledu zaštite nacionalnih manjina u svim oblastima, pa i u oblasti zdravstvene zaštite.

Uzimajući u obzir sve navedene dokumente, kao i pokazatelje dosadašnjih istraživanja (a posebno Analizu primjene državnog programa za rješavanje problema Roma, koja je nastala kao rezultat projektnih aktivnosti u okviru projekta pod nazivom "ROMA ACTION", iz septembra 2016.) koji ukazuju na to da Romi imaju problem dostupnosti zdravstvene zaštite te da žive u lošim uslovima, s lošim životnim standardom i lošim zdravstvenim stanjem, ovaj akcioni plan za rješavanje problema Roma u oblasti zdravstvene zaštite će na prvo mjesto staviti osiguranje dostupnosti zdravstvene zaštite, kontinuiran rad na zdravstvenoj zaštiti, prevenciji bolesti i prosvjećivanju, s posebnim akcentom na romske žene i djecu kao najugroženije kategorije.

Posebno je naglašena potreba da se iniciraju izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH, pri čemu treba razmotriti mogućnost korekcije da se nelogične i nepravedne odredbe o roku za prijavu na zavod za zapošljavanje brišu čime bi se svim nezaposlenim osobama koje se prijave na zavode za zapošljavanje omogućilo da se osiguraju i ostvare pravo na zdravstvenu zaštitu.

Strateški cilj „Unapređenje zdravstvene zaštite pripadnika romske nacionalne manjine“ iz ranijeg Akcionog i Revidiranog akcionog plana BiH za rješavanje problema Roma u oblasti zdravstvene zaštite realiziran je u okviru dvije programske aktivnosti:

Program 1. Osiguranje dostupnosti zdravstvene zaštite

Program 2. Prevencija i edukacija

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Za oblast zdravstvene zaštite Roma u periodu od 2009. do 2015. godine izdvojeno je ukupno **1. 292.000,00 KM** (i za 2016. godinu predviđen je iznos od **430.000,00 KM**). Osigurana sredstva za zdravstvenu zaštitu Roma u Bosni i Hercegovini realiziraju nadležne institucije na osnovu zaključenih memoranduma o razumijevanju za provođenje Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zdravstvene zaštite potpisanih između Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, JZU Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske i Vlade Brčko Distrikta BiH, Odjela za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta BiH.

Također, Vlada Federacije BiH je preko Federalnog ministarstva zdravstva za 2013., 2014. i 2015. godinu, a na osnovu odluka o usvajanju programa troškova uključujući kriterije za raspodjelu sredstava, „Tekući transfer drugim nivoima vlasti – za zdravstvenu zaštitu Roma za Federaciju Bosne i Hercegovine“, izdvojila za ovaj period ukupna finansijska sredstva u iznosu od 180.000, 00 KM za osiguravanje zdravstvenog osiguranja Roma. Određena sredstva za ove namjene izdvaja i Vlada Tuzlanskog kantona.

Većina konkretnih aktivnosti za 2013., 2014., 2015. i 2016. godinu realizirana je na terenu u lokalnim romskim zajednicama konkretnim unapređenjem i poboljšanjem zdravstvene zaštite Roma u Bosni i Hercegovini.

Značajan napredak posebno je učinjen na uvođenju mnogih romskih porodica u sistem zdravstvene zaštite u Federaciji BiH (2013. - 2016. putem finansijskih sredstava MLJPI-a, centara za socijalni rad i kantonalnih ministarstava obrazovanja). Od ukupno evidentiranih oko 4000 neosiguranih osoba, u sistem zdravstvene zaštite FBiH uvedeno je njih **934**. Veliki napredak ostvaren je i u edukaciji romske populacije o načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, podizanju svijesti o važnosti zdravstvene zaštite u romskoj zajednici, imunizaciji romske djece i reproduktivnom zdravlju i materinstvu, u edukaciji romskog nevladinog sektora u lokalnim sredinama u ovoj oblasti, kao i na provođenju preventivnih programa – skrininga specifičnih oboljenja (raka grlića materice, raka dojke, raka debelog crijeva) u romskim zajednicama.

Prema podacima zavoda za zdravstvenu zaštitu i romskih NVO-a, u narednom starteškom periodu potrebno je obuhvatiti ovim programima i aktivnostima još **3.141 Roma**, a evidentirano je i oko **3.700 romskih porodica** kojima je potrebna neka od intervencija u ovoj oblasti što će im omogućiti bolje uslove za život.

Akcionim planom 2017.-2020. uzimaju se u obzir i potrebe romskih zajednica i pozitivna iskustva drugih zemalja Dekade te on teži da bude realan, provodiv i da sadrži sve prioritete Roma.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Strateški cilj :		Unapređenje, dostupnost i kvalitet zdravstvene zaštite pripadnika romske populacije									
nadležna inst.		Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x	prosjek po godini:	260,333	150,083	117,083	
indikator efekta	# korisnika usluga		8550	11550	16550	16550					
sredstva			327,500	488,500	654,500	639,500	2,110,000	1,041,333	600,333	468,333	
Program 1:		Romski medijatori u zdravstvu									
nadležna inst.	MLJPI, zdravstvene inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator ishoda	# korisnika usluga	0	2500	5000	7500	7500	(broj korisnika različitih usluga medijatora)				
sredstva			167,000	328,000	494,000	479,000	1,468,000	702,000	351,000	415,000	
1.1.		Definiranje kriterija za izbor romskih medijatora u zdravstvu i izbor i angažiranje romskih medijatora									
nadležna inst.	MLJPI i zdravstvene inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# osoba	0	10	20	30	30	(ima 40 koji nisu formalno u zdravstvenim institucijama)				
sredstva		0	156,000	312,000	468,000	468,000	1,404,000	702,000	351,000	351,000	
1.2.		Razvijanje i prihvaćeni programi obuke za romske medijatore									
nadležna inst.	MLJPI i zdravstvene inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# programa	0	1	1	1	1					
sredstva			1,000	1,000	1,000	1,000	4,000	0	0	4,000	
1.3.		Edukacija medijatora u zdravstvu									

Akциони plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nadležna inst.	MLJPI i zdravstvene inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir				x	x	x				
indikator učinka	# osoba	0		15	25	10				
sredstva			10,000	15,000	25,000	10,000	60,000	0	0	60,000
Program 2: Osiguranje dostupnosti zdravstvene zaštite u Federaciji BiH										
nadležna inst.		Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator ishoda	# osiguranih		50	50	50	50	(broj neosiguranih je: 5286)			
sredstva			48,000	48,000	48,000	48,000	192,000	96,000	96,000	0
2.1. Raspodjela interventnih sredstava za finansiranje zdravstvenih prava za neosigurane Rome na nivou kantona i FBiH										
nadležna inst.	MLJPI i medijatori	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# osiguranih	?	50	50	50	50	(prioritet djeca, stari i neregistrirani nezaposleni)			
sredstva			48,000	48,000	48,000	48,000	192,000	96,000	96,000	0
Program 3: Preventivna zdravstvena zaštita										
nadležna inst.	Medijatori, zdravstvene inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
Indikator ishoda	# korisnika usluga		1500	1500	1500	1500				
sredstva			90,000	90,000	90,000	90,000	360,000	153,333	153,333	53,333
3.1. Preventivni pregledi za specifična oboljenja (rak grlića materice, rak dojke i rak debelog crijeva, rak prostate)										
nadležna inst.	Zdravstvene inst. (mogućnost angažiranja medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

indikator učinka	# korisnika usluga	40	500	500	500	500				
sredstva			40,000	40,000	40,000	40,000	160,000	53,333	53,333	53,333
3.2.	Nadzor/provođenje općih i posebnih mjera za sprečavanje širenja zaraznih bolesti u romskim zajednicama									
nadležna inst.	Inspeksijski organi, zdravstvene inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	(sanitarno-tehnički otpad, voda, ddd)			
indikator učinka	# naselja	5	10	10	10	10	(procjena od 100 korisnika po naselju)			
sredstva			50,000	50,000	50,000	50,000	200,000	100,000	100,000	0
Program 4.	Zdravstvena edukacija i informiranje									
nadležna inst.	Zdravstvene inst. (mogućnost angažiranja medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x	(budžet za izradu i štampanje info materijala;			
Indikator ishoda	# korisnika usluga		4500	5000	7500	7500	edukaciju rade medijatori s medicinskim personalom)			
sredstva			22,500	22,500	22,500	22,500	90,000	90,000	0	0
4.1.	Edukacija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju									
nadležna inst.	Zdravstvene inst. (mogućnost angažiranja medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# korisnika usluga		1500	1,500	1,500	1,500				
sredstva			7,500	7,500	7,500	7,500	30,000	30,000	0	0
4.2.	Edukacija o općem zdravlju, zaraznim bolestima i bolestima ovisnosti									
nadležna inst.	Zdravstvene inst. (mogućnost angažiranja medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# korisnika usluga		1,500	1,500	1,500	1,500				
sredstva			7,500	7,500	7,500	7,500	30,000	30,000	0	0
4.3.	Edukacija o načinu ostvarivanja zdravstvene zaštite									

Akcionni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nadležna inst.	Zdravstvene inst. (mogućnost angažiranja medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x	x				
indikator učinka	# korisnika usluga		1,500	1,500	1,500	1,500				
sredstva			7,500	7,500	7,500	7,500	30,000	30,000	0	0

IV. FINANSIRANJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI

		2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
Strateški cilj :	Institucionalno jačanje								
sredstva		480,000	593,000	749,000	689,000	2,511,000	1,071,000	822,000	618,000
Program 1:	<i>Poboljšanje kapaciteta na nivou Bosne i Hercegovine</i>								
sredstva		188,000	148,000	148,000	148,000	632,000	562,000	0	70,000
Program 2:	<i>Poboljšanje saradnje s romskim udruženjima i donatorima</i>								
sredstva		70,000	67,000	67,000	67,000	271,000	132,000	0	139,000
Program 3:	<i>Unapređenje regionalne i saradnje s međunarodnim organizacijama</i>								
sredstva		6,000	6,000	6,000	6,000	24,000	6,000	0	18,000
Program 4:	<i>Izrada lokalnih akcionih planova i provođenje na lokalnom nivou</i>								
sredstva		216,000	372,000	528,000	468,000	1,584,000	371,000	822,000	391,000
Strateški cilj :	Zapošljavanje								
sredstva		1,109,800	1,163,200	1,163,200	1,163,200	4,599,400	3,117,900	861,900	619,600
Program 1:	<i>Programi za podsticanje zapošljavanja Roma</i>								
sredstva		901,000	886,000	886,000	886,000	3,559,000	2,800,000	544,000	215,000
Program 2:	<i>Program za obrazovanje, do(pre)kvalifikaciju Roma s evidencije zavoda za zapošljavanje</i>								
sredstva		208,800	277,200	277,200	277,200	1,040,400	317,900	317,900	404,600
Strateški cilj :	Stanovanje								

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

sredstva			3,950,000	3,760,000	3,760,000	3,560,000	15,030,000	4,000,000	570,000	10,460,000
Program 1:	<i>Inicirati izradu regulacionih planova s ciljem legalizacije neformalnih naselja u kojima žive Romi</i>									
sredstva			800,000	610,000	610,000	410,000	2,430,000	90,000	570,000	1,770,000
Program 2:	<i>Izgradnja socijalnih stambenih jedinica za Rome (kolektivni/individualni objekti)</i>									
sredstva			1,750,000	1,750,000	1,750,000	1,750,000	7,000,000	2,000,000	0	5,000,000
Program 3:	<i>Poboljšati stambene uslove u stambenim jedinicama u kojima žive Romi</i>									
sredstva			1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	5,600,000	1,910,000	0	3,690,000
Strateški cilj :	Zdravstvo									
sredstva			327,500	488,500	654,500	639,500	2,110,000	1,041,333	600,333	468,333
Program 1:	<i>Romski medijatori u zdravstvu</i>									
sredstva			167,000	328,000	494,000	479,000	1,468,000	702,000	351,000	415,000
Program 2:	<i>Osiguranje dostupnosti zdravstvene zaštite u Federaciji BiH</i>									
sredstva			48,000	48,000	48,000	48,000	192,000	96,000	96,000	0
Program 3:	<i>Preventivna zdravstvena zaštita</i>									
sredstva			90,000	90,000	90,000	90,000	360,000	153,333	153,333	53,333
Program 4:	<i>Zdravstvena edukacija i informiranje</i>									
sredstva			22,500	22,500	22,500	22,500	90,000	90,000	0	0
			2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
UKUPNA SREDSTVA			5,867,300	6,004,700	6,326,700	6,051,700	24,250,400	9,230,233	2,854,234	12,165,933
PROSJEK PO GODINI							6,062.600	2.307.558	713.558	3.041.483

V. PRAĆENJE, OCJENJIVANJE I IZVJEŠTAVANJE O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH ključna je institucija koja prikuplja, sistematizira, ažurira i analizira podatke o realizaciji aktivnosti iz ovog akcionog plana.

Podaci se prikupljaju izvještavanjem institucija koje realiziraju grantove, uključujući i romska udruženja, kao i lokalnih koordinatora i neformalnih medijatora za zdravstvo.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH odgovorno je da u ugovorima o transferima grantova precizira sve segmente potrebne za realizaciju i podatke na osnovu kojih se mogu pratiti i izrađivati informacije o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana, a prema tome i stepen ostvarivanja utvrđenih strateških ciljeva.

Tokom godine kontinuirano se prati realizacija, a Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH analizira podatke i priprema izvještaje.

Nakon razmatranja izvještaja na sjednici Odbora za Rome, osiguravaju se saglasnosti vlada entiteta i Brčko Distrikta BiH, a zatim se dostavljaju Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Pored podataka o napretku ispunjavanja strateških ciljeva Akcionog plana prema zacrtanim indikatorima, izvještaj sadrži i podatke o provođenju planiranog budžeta, uključujući i podatke o prikupljenim donatorskim te sredstvima drugih institucija.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH uzet će u obzir **Regionalni okvir za praćenje napretka integracije Roma (obrazac za izvještavanje o godišnjoj realizaciji javnih politika država učesnica koje se odnose na integraciju Roma)** i nastojati, prema mogućnostima, prikupiti relevantne zvanične statističke podatke o uticaju politika na stanje Roma.

Obrasci za praćenje napretka su u prilogu ovog dokumenta.